

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 120—
 pol leta . . . " 60—
 četrt leta . . . " 30—
 za mesec . . . " 10—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 140—
 pol leta . . . " 70—
 četrt leta . . . " 35—
 za mesec . . . " 12—

JUGOSLAVIJA

Na pismene naročbe brez
 pošiljate denarja se ne
 moremo ozirati.

Plačano do

Ljubljana, Licijalna knjižnica

Ljubljana.

se zaračunajo po
 prostoru in sicer
 vsake vrste ter 55 mm
 širok prostor za enkrat 1 K,
 za večkrat popust.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica številka 61.
 Telefon številka 360. — Upravništvo je na Marijinem trgu
 številka 8. Telefon številka 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
 Posamezna številka velja 60 vin.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži za odgo-
 vor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. —
 Rokopisi se ne vračajo.

Mirovna pogodba z Nemčijo ratificirana.

Beograd, 3. (Izvirno poročilo.)
 Prestolonaslednik regent Aleksander
 in ministri predsednik Ljuba Davi-
 lovič sta na francoskem besedilu ra-

tificirala versaillesko mirovno po-
 godbo. Diplomatski odnosi z Nem-
 čijo bodo obnovljeni v najkrajšem
 času.

Komunisti groze z generalnim štrajkom.

Beograd, 3. (Izvirno poročilo.)
 Odločen nastop vlade proti vodite-
 ljem komunističnega puča na progi
 Zajčar-Paračin, in zlasti grožnja, da
 bo vlada brezobzirno udušila vsak
 nadaljnji boljševiški poskus, je vzbudil
 veliko razburjenje in ogorčenje v
 komunističnih vrstah srbskega de-
 lavstva. Današnje »Radničke No-
 vine« napovedujejo za 5. t. m. ge-
 neralni štrajk v vseh beograjskih

podjetjih v znak protesta. Radikal-
 nejši elementi v komunističnih vr-
 stah pa agitirajo, naj se proglasi
 splošni štrajk vsega jugoslovanskega
 delavstva, ki naj traja tako dolgo,
 dokler vlada ne opusti svoje protik-
 omunistične politike. Borbo naj bi
 začeli železničarji, ki bi morali one-
 mogočiti prevažanje vojaštva. S
 štrajkom naj bi se začelo čimprej,
 vsekakor pa pred 15. t. m.

Opozicija in vlada.

Beograd, 3. (Izvirno poročilo.)
 Opozicija je danes izročila vladi svoj
 odgovor na vladne predloge. Odgo-
 vor je sestavljen v zelo pomirljivem
 tonu in povdarja, da koalicija pred-
 vsem zahteva skorajšnje sklicanje
 parlamenta. Na dnevnem redu raz-
 prav naj bi bile samo najvažnejše
 državopolitične točke. Med krilom
 v opoziciji, ki zagovarja vstop v vla-
 do, in med radikalcem je prišlo do pre-
 ceji ostrega spora, tako, da ni izklju-
 čeno, da se bosta Narodni klub in
 Jugoslovanski klub ločila od opozi-
 cionalnega bloka. V tem smislu se
 zlasti komentira tudi dejstvo, da je
 bil eden izmed voditeljev Narodnega
 kluba dr. Drinković danes sprejet od
 regenta v daljši avdijenci.

REGENT NE POSREDUJE MED OPOZICIJO IN VLADO.

Beograd, 3. Iz krogov opozici-
 onalnega bloka se čuje v zadnjih
 dneh mnenje, da je vsled težkega
 stanja, v katerem se nahaja država,
 potreben koncentracijski kabinet, in
 širijo se vesti, da se je tudi na naj-
 višjem mestu izrazila želja, da bi se
 sestavil tak kabinet. Vendar pa te
 vesti niso istinite. Regent se drži po-
 polnoma nevtralnega in je samo po svo-
 ji lastni inicijativi hotel z ozirom na
 delikatni položaj, v katerem se na-
 haja država, da bi se vršila posve-
 tovanja z opozicionalnim blokom in
 da bi eventualno došlo do spora-
 zuma.

SOCIJALISTI GROZE Z IZSTO- POM IZ VLADE.

LDU Beograd, 2. Na ministrskih
 sejah zadnjih dni se je razpravljalo
 največ o volilnem redu. Kakor se do-
 znava, so socialistični ministri gg.
 Kristan, Bukšeg in Korac poslali dan-
 nes ministrskemu predsedniku Davi-
 doviču pismo, v katerem zahtevajo
 žensko volilno pravico, kakor tudi
 propore, a to ne po srbskem načinu,
 temveč po Fontovem sistemu. Kon-
 cem pisma so zapetili z ostavko,
 ako se ministrski svet ne bi strinjal
 z njihovim stališčem.

Velike manifestacije v Zagreb.

Zagreb, 3. (Izvirno poročilo.)
 Včeraj dopoldne se je vršilo v Za-
 grebu veliko protitalijansko zboro-
 vanje, ki ga je otvoril poslanec dr.
 Angielinović. Govorili so dr. Bazala,
 dr. Budisavljevič, znani pesnik Kata-
 linović-Jeretov in vodja reških av-
 tonomašev Gattardi, ki je za samo-
 stoino Reko v čim najvišji zvezi z
 Jugoslavijo. Po zborovanju se je raz-
 vil po mestu sprevod, kateremu se
 je pridružilo mnogo tisoč zagreb-
 škega prebivalstva. Manifestanti so
 ostro in burno demonstirali proti
 italijanski grabljalnosti. Tudi iz po-
 krajnjeprihajajo še vedno nova po-
 ročila o protitalijanskih manifesta-
 cijah.

ITALIJANSKA PROPAGANDA PROTI NAŠI DRŽAVI.

LDU, Beograd, 3. febr. »Politi-
 ka« javlja iz Rima: V italijanskem
 vojnem ministrstvu se je v seki-

za propagando koncem minulega le-
 ta osnoval poseben oddelek, ki ima
 nalogo, da vstvarja in vzdržuje pre-
 pire med Srbi in Hrvatmi. Poleg pro-
 pagande, ki jo širijo agenti tega mi-
 strstva v naši domovini, se njihovo
 delo nanaša tudi na jugoslovanske
 vletnike, ki se bodo te dni vrnili v
 Jugoslavijo.

BOLJŠEVIKI NAPADEJO ROMU- NIJO.

LDU, Berlin, 3. febr. Kakor jav-
 lja hamburški »Fremdenblatt«, do-
 znava Associated Press iz Bukarešta,
 da stoje močne boljševiške čete ob
 rumunski meji. Boljševiki namerava-
 lo baje ponuditi Romunij mir. Ako bi
 ga pa Romunija ne hotela sprejeti,
 tedaj bi boljševiki takoj pričeli ofen-
 zivo.

Boj za brambni zakon na Češkem.

Praga, dne 29. januarja.

Kako strankarski oziri tudi na
 Češkem zatemnujejo vsenarodne ko-
 risti, je pokazala zadeva glede nove-
 ga brambnega zakona.

Brambni zakon se je izdeloval
 predvsem z ozirom na mednarodni
 položaj, v katerem se Čehoslovaška
 republika nahaja. Kakšne namene
 imajo Mažari, to so pokazali že lan-
 sko pomlad. Z ozirom na to, da dobi-
 vajo mažarski groje potuho od svo-
 jih kolegov po celi ententi, ter vpo-
 števaloč deistvo, da kuhajo na Ma-
 žarskem Habsburžani še vedno svo-
 joko, je jasno, da Čehoslovaška z
 mažarske strani nima ničesar dobre-
 ga pričakovati. Poljaki tudi večkrat
 zadeklamirajo, zroč na Tešinsko, o
 poljsko-mažarskem bratstvu in tudi
 niso Čehoslovakom nič kaj naklonje-
 ni. Rusija s svojo dobro organizirano
 rdečo armado ni daleč, posebno pa
 Poljska proti njej ni noben zid, četudi
 ententa to misli. Par zapletlavec na
 evropskem trgu in Nemci so pod
 orožjem. Praga po Nemcem pred-
 nosom. Kaj hočejo pri tem položaju
 Čehi drugega, kot skrbeti za to, da
 so za takšne neprijetne slučaje po-
 polnoma pripravljeni na ta način, da
 imajo skunal armado, ki bo sposobna
 za obrambo domovine. Brambni za-
 kon, ki ga je izdelalo vojno minist-
 rstvo, določa mirovno stanje armade
 na 150.000 mož z dveletno službo.
 Vojaški strokovnjaki so dognali iz
 skušeni evropske voine, da je pri
 vsej kolosalni materialni tehniki
 treba vendar le izvežbanega volaka
 tudi po defenzivo, sicer so žrtve po
 nepotrebnem prevelike. Izkušnje za-
 dnih let so menda pokazale, da res-
 nim dogodkom milični sistem ni kos.
 Takšne in podobne razloge je

BESARABIJA SE SPOJI Z RU- MUNSKO.

LDU London, 31. Kakor doznava
 Reuterjev urad, je vrhovni svet v
 zadnji seji načeloma sklenil, priznati
 pravico Besarabije do spojitve z Ru-
 munsko.

POLJSKA ODKLANJA BOLJŠE- VIŠKO MIROVNO PONUDBO.

LDU, Nauen, 2. febr. Poljski mi-
 nister za zunanje posle Patek je na
 potovanju iz Londona v Varšavo na
 Dunaju podal izjavo, ki naznanja
 odklonitev mirovne ponudbe sovjets-
 ke vlade Poljski. Izjavil je, da mora
 vojna trajati tako dolgo, da Poljska
 doseže svoje cilje.

2 gorska topniška polka, 3 specialne
 oddelke topništva, 3 oddelke metal-
 cev min, 3 oddelke 30.5 cm možnar-
 jev, 3 oddelke 21 cm možnarjev, 3
 oddelke 15 cm avtohavbic, 3 oddelke
 24 cm avtopopov, 3 oddelke težkih
 metalcev min, 3 oddelke težkih pro-
 tizrakoplovnih topov — skupaj 1315
 častnikov, 22.500 mož, 11.300 konj.
 Tehnični oddelek: po 1 telegrafski in
 železniški polk, 1 elektrotehnični ba-
 taljon, 15 avtomobilnih stotnij s 1140
 avtomobili, 1 letalski zbor s 30 sto-
 tijnami s 1310 letali, 5 ženiških bata-
 ljonov, 5 trenjskih bataljonov, skupaj
 1413 častnikov — 20.012 mož. Po-
 možne vrste: 8 sanitarnih stotnij,
 stavbni oddelek, zemljepisni institut,
 intendantce, evidene konj, Justična
 uprava, (156 avditorjev), duhovna
 uprava (42 kuratorjev) — skupaj 520
 častnikov — 2380 mož.

Čičerinova poslanica delavstvu.

Ruska sovjetska republika je po-
 slala preko svojega komisarja za zu-
 nanje posle, Čičerina, delavcem an-
 tantnih držav sledeči manifest:

Ruske delavske mase so poldru-
 go leto vzdrževale junaški boj proti
 imperijalistom celega sveta, sveste
 si naloge, da branijo svobodo in vse,
 kar je izvojevala ruska revolucija.
 Namena, da bi razširile svojo oblast
 na katerokoli drugo državo, ali da
 komu vsilijo svoj sistem proti lastni
 volji, nimajo.

Sedmi vserski kongres sovjeto-
 v je še enkrat ponudil antantnim
 vladam mir. Vlade pa so predlog od-
 bile ne da bi ga predložile svojim
 narodom. Sedaj, ko je protirevolucija,
 ki so jo vodili Judenčič, Kolčak
 in Denikin, uničena s silo in naporom
 ruskih delavcev in kmetov; se-
 danj, ko se zdi, da je konec meščan-
 ske vojne blizu, ko se zdi, da je pri-
 šel trenutek, da bi ruski narod
 konečno mogel posvetiti vso svojo
 energijo progresivnemu zidanju in
 širjenju socialističnega sistema v
 Rusiji, sedaj pripravljajo temne ev-
 ropske sile — Clemenceau in North-
 cliff — nove napade na sovjetsko
 Rusijo.

Iz zanesljivega vira vemo, da se
 francoska vlada in poljski odbor v
 Parizu trudita, da dvigneta Poljsko
 proti Rusiji in da jo pošljeta na po-
 moč Denikinju.

Delavske organizacije v Poljski
 vseh tendenc zahtevajo mir na ves
 glas. Poljski narod je izčrpan vsled
 vojne in gospodarske desorganizacije,
 ki je posledica vojne in potre-
 buje miru. Antantne vlade pa so
 kljub temu izbrale prav ta čas, da
 prisilijo Poljsko na preltvanje brez

Ko je razpadala Avstrija.

(Dalje.)

II. Pričetki in teškoče.

Leta 1914. je vladala »teška ro-
 ka« in zapirali so kar vse oprek pa
 konfirirali, internirali, aretirali itd.
 Ljubljanski Skubl, goriški Casapic-
 cola, tržaški Manussi, celjski Ambro-
 sitch itd. so stavili svoje orgije, je-
 če v Gradcu, Mariboru, pri sv. Justu,
 v ulici Tigor, na Gradu in pri raznih
 deželnih zodiščih so se napolnile z
 razno »protidržavno sodrgo.« Tu je
 bilo ne na stotine, ampak na tisoče
 Slovencev, pa tudi mnogo Črnogor-
 cev, Albancev, Lahov, Židov, Polja-
 kov in Rusinov. Večina njih je bila
 nedolžna in se je še le v zaporu nav-
 zela »subrezozivnega« duha, mnogi so
 bili mednarodni tatovi, tuji državljani
 itd. — Drugi so bili več ali manj
 pomembni politiki, ali politično nepo-
 membni duhovniki, gostilničarji, po-
 sestniki in študenti ter nekaj želez-
 niških uradnikov in literatov. Med
 njimi so pa živeli oni, ki so takrat v
 fantaziji in pozneje aktivno resnično
 rovali proti Avstriji. Vendar se to do
 pričetka l. 1916 ni poznalo, niti ni na-

vzelo pomembnejše oblike ali vsebine.
 Začetki tega dela so bili uprav-
 smešno majhni. Avstrijska policija
 in vojaška sila je bila še premočna.
 Polagoma so se leče brez rezultata
 zopet — izpraznile.

Vkljub pritisku od strani politič-
 ne in vojaške oblasti se je vendar že
 l. 1915 pred početkom vojne z Italijo
 zbralo v Trstu nekaj politikov, da se
 razgovore, kaj naj se ukrene v oči-
 gled preteči vojni z Italijo. Sredi
 aprila so se zbrali v Narodnem domu
 tržaškem, v Čitalniški dvorani, gg.
 dr. Gregorin, dr. Rybač, dr. Abram,
 dr. Gregor Žerjav, dr. Fr. Novak, dr.
 Trinajstič, dr. Brezigar, dr. Lorko-
 vič, dr. Pavelič in še nekaj drugih
 politikov, na ktere se ne spominjam,
 ki so konstatirali, da so slovenski in-
 teresi v emigraciji premalo zastopa-
 ni in da je v interesu zlasti primor-
 skih Slovencev, da dobe izrecno po-
 oblaščno zastopstvo v inozemstvu.
 Zato se je sklenilo, da zastopaj v ino-
 zemstvu dr. Gustav Gregorin izrec-
 no primorske Slovence, dr. Vinko
 Trinajstič Istro, in da se imata oba
 nemudoma podati v inozemstvo. To
 se je tudi takoj izvršilo na veliko za-
 doščanje vseh narodnih krogov doma
 in na največjo nevoljo policije in
 armadnega poveljstva.

Dr. Gustav Gregorin je odšel
 torej po sporazumu in na nasvet ime-
 novanih, in le na ta način fungiral kot
 predstavnik samozvanih zastopnikov
 revolucionarnega javnega mnenja,
 ki se je baš pričelo oblikovati. Poleg
 agilnega in idealnega dr. Vošnjaka je
 dr. Gregorin še posebej zastopal sam
 Trst.

Njegov odhod in razgovori, ki
 se vršili poprej, so bili prvi čin v pri-
 četi organizaciji, ki bi imela nalogo
 delovati v smislu freudentistične lugo-
 slovanske politike proti Avstriji z u-
 naj in znotraj njenih mej. Na
 tem sestanku se je dogovorilo, da se
 bo sistematski ruvalo proti
 Avstriji potom časopista, širje-
 nja defetističnih vesti in pro-
 pagande, in da se prične propagirati
 ideja nove države. Začetki ali za-
 meiki ideje nacionalizma v tem drž-
 žavnem smislu spadalo v dobo dela
 »goriškega kroga«, v takšem okviru
 tu in v svrhu uresničena le pa idejo
 direktne akcije sprožil in jej
 dal prvo konkretno obliko glavni vo-
 dja protiavrstirske agitacije pri Slo-
 venci v nostranosti Avstrije — pri-
 jatelj Grogga.

O politični strani tega delovanja
 bomo poročali v enem poznejših pog-
 lavljih teh spominov. V prvih poglav-

jih hočemo očitati v glavnih obrisih
 in dogodkih organizirano direktno
 akcijo

Zalibog se ta akcija ni mogla pri-
 četi izvajati uspešnejše takoj po tr-
 žaškem sestanku, maja 1915,
 ampak še le skoraj celi dve leti kes-
 neje, ker je bil Grogga kmalu po tem
 sestanku aretiran in mu je bilo tako
 onemogočeno nadaljevati iz opisanih
 pričetkov. Po tržaškem sestanku in
 pred izbruhom laške vojne je namreč
 Grogga stal v neprestani pismeni
 zvezi z inozemstvom potom zaupni-
 kov, ki so prenašali korespondenco
 čez laško mejo v Švico. Potem, ko
 je vojna l. 1915. izbruhnila, je seveda
 bilo sila teško operirati iz Trsta.
 Vendar so še prihajale vesti od zu-
 naj in se takoj razširile po Trstu, in
 tudi časopisje inozemstva je prina-
 šalo točne podatke o stanju pri nas.
 Tako je policija postala pozorna in je
 s silno vneto iskala vire te informa-
 cijske službe. Vrhu tega so avstrijski
 konfidenti pošiljali svariila iz Ame-
 rike in iz Geneve v Švico, — ta sva-
 rila je vedno priobčevala frankovska
 »Hrvatska« in sekundiral jej je ljub-
 ljanski »Slovenec«. Končno le. julija
 1915 »Hrvatska« dobila dopis od
 konfidenta iz Švice, o katerem je v
 Grogovem aktu izrecno rečeno, da

je hrvatski katoliški du-
 hovnik (frankovec). Končno so ta
 poročila ne samo pokazala sled v
 Trst, marveč so izrecno izrekla sum-
 njo, da so vsi naši delavci v emigra-
 ciji, kakor Vošnjak, Gregorin, Jed-
 lonski, Marjanovič itd. iz gotovega
 primorskega kroga ali vsaj iz njemu
 blizu stoječe skupine. Kljub temu, da
 ni ob najbolj napeti pozornosti trža-
 ška policija ničesar dognala, je po
 izrecnem nalogu poizvedovalnega
 oddelka vojne komande in ob sode-
 lovanju ljubljanskega Škubla poseb-
 na komisija napravila pri Groggi hišno
 preiskavo, našla koncept nekega le-
 taka na tržaške Slovence za slučaj
 prihoda Lahov (ki ga pa ni on napisal)
 in neki ključ za šifre. Položaj je
 postal opasen. Vendar so vsa ostala
 poizvedovanja ostala brezuspešna.
 Noben strokovnjak ni znal ključa
 pravilno razrešiti, nasprotno, šli so
 obtoženemu Groggi »na lim« in na-
 zadnje verjeli, da pomeni zanje
 vkljub posesti ključa nečitljiv stavek
 v edinem zaplenjenem šifriranem
 pismu — »naš spas je le Beč!« Ka-
 kor je obtoženec trdil v spretni svoji
 obrambi. Obtoženceva not le potem
 peljala v via Tigor, v šentpetersko
 vojašnico, v inkvizitivno bolnico in
 ker vojaška sodna preiskava ni mo-

radl predstavnikov caristične reakcije, ki je davila Poljsko cele generacije.

V tem času sovjetska Rusija ne preči Poljski, temveč je pripravljena vsak hip ustaviti vojaške operacije in skleniti mir na temelju ponudb, ki so se nedavno brezličnim potom sporočile Poljakom.

Ruske delavske mase ne predstavljajo nevarnosti za noben kraj in priznavajo vsakemu narodu pravico, da sam odločuje o svoji usodi.

Edina zapreka sklepa tega miru pa je reakcionarna in imperijalistična politika antantnih vlad. Delavci držav, na vas je, da tako politiko onemogočite! — Mislimo, da govori maniest naravnost, in da nam postavlja v jasno luč politične cilje ruskih sovjetov in antantnih vlad.

Položaj v Nemčiji.

Megle na političnem obzorju Nemčije so se nekoliko razmaknile. Položaj pa kljub temu še ni jase. Povsod se opaža prizadevanje vlade, da učini vsak pojav radikalnega pokreta. Zategadelj so vsi sindikalistični voditelji, katerim se le nekoliko dokazuje, da so agitrali za štrajk in rezistenco, pod ključem. Med njimi se nahaja tudi znani voditelj levega krila neodvisnih socialistov Däumling. Vjeli so ga v Lichtenbergu, kamor je bil utekel.

Arrestacije so na dnevnem redu in niso doma samo v Berlinu, temveč v celi državi. Veliko večino radikalnih listov je vlada ustavila za nedoločen čas. Vlada dobro ve, da nevarnost se ni odstranila in radi tega ne štedi z nobeno previdno, čeprav trd odredbo.

Azistacija radikalnih elementov med železničarji se vrši dalje pod roko. Pasivna rezistenca v železniških delavnicah je pripravila vlado tako daleč, da je morala zapreti šest delavnic, kar zopet znači skrčenje prometa in zastoj v preskrbi s prevozom vsled pomanjkanja vagonov in lokomotiv.

Cene živlenskimi potrebščinam še vedno skakače. Par čevljev stane okoli 200 mark, obleka 1800 do 2000 mark. Družini s štirimi člani je tisoč mark mesečno malo denarja. Toda v kljub temu se zdi, da se nihče ne omejuje v uživanju življenja: javni lokali so polni občinstva, gledališča se odpirajo vsak dan; nakit, dobri lahni konji in drugi razkošni predmeti se vedno iščejo. Mali burgeois dobro ple in dosti kadi, dasi ga tako življenje stane več nego kdaj prej.

Umrljivost je, odkar je blokada odpravljena manjša. Veliko skrbi zadaje pomanjkanje premoga, ki omejuje vse delo. Manj brige povzroča vprašanje prehrane, dasi zadeva to vprašanje posebno občutno samice. Ali brez ozira na to in na delstvo, da je treba potovati v nečistih vagonih z razbitimi šipami, vrela tuča z vsakim dnevom v Berlinu. Vseposod se čule govoriti tuje jezike, ruski, skandinavski, holandski, francoski, še več na angleški. Ludstvo se obrača napram tem ljudem kot proti gostom, na tihem na jih proklinja, ker so začasno zlomili Nemčiji noge in vrat.

Zahtevajte „Jugoslavijo“ v vseh gostilnah, kavarnah in brivnicah!!

gla nič dognati, v tujino v konfinacija, od tam končno k vojakom: Ves ta križev pot, ki je končal s super-arbitracijo in spretno izvedenim »embusquement«-om (prikritjem), je trajal do konca l. 1916. Med tem letom se je bilo v notranjosti še mnogo spremenilo. L. 1916, samo je bilo glede važnih dogodkov nekako »mrtvo«, brez velikih »zmage«, potrepljivosti je popuščala, narodni elementi so se začeli gibati in v l. 1916, so po raznih krajih, bolnicah, pisarnah in kompanijah raztreseni zarotniki mogli pričeti iznova misliti na akcijo, predvsem pa na medsebojno iskanje, sestanke, posvetovanja, razgovore, načrte. V časopisju so se pričele pojavljati redke novice, ki so dišale po protivstavi. Akcija, v Trstu prekinjena, se je naenkrat obnovila in postala dalekosežna, odkar se je vršil drug sestanek, to pot v Gradcu. Imena in skleni udeležencev se bodo objavili ob drugi priliki. Ta sestanek je dal pečat pisanju novinstva v prihodnjih letih, navezal je stike zarotnikov z drugimi politiki in položil temelje za možnost akcije, ki jo opišemo v prihodnjem člančiču.

(Dalje prih.)

Kaj bo z Viljemom?

Odgovor londonske vlade glede izročitve razcesarja Viljema je izval v pariškem časopisju žive komentarje.

»Victoire« pravi, da ne izziva začudenja odločitev londonske vlade, ki je že v času vojne kazala za Nemčijo toliko simpatij. Toda neumljivo je, — piše list — da ščitijo Angleži Viljema celo po senzacionalnem odkritju Kautskega! Objavljena korespondenca, da je vendar jasno dokazala, kdo je vojno pripravil in jo na koncu izzval.

»L'Homme Libre« apelira na Nemčijo, naj sama vložiti protest na holandsko vlado, ter naj zahteva izročitev Viljema. Samo s tem dejanjem bo sedanja vlada dokazala, da je verna antanti in da obstoja nekdanji cesarjev režim, ki je državo do cela upropastil.

»Matin« pozivlja zaveznike, naj skupno kolikor se da pritisnejo na

Holandijo ter jo tako prisilijo, da izroči Viljema brez odloga. V tem slučaju, — nadaljuje »Matin« — ne gre za Viljema Hohenzollerna, temveč za princip, po katerem bo treba pozvati na odgovor tudi Tirpitz, zapovednike podmorskih čolnov in zrakoplovov in sodnike izza Freza-tovega procesa. Kakšen smisel bi torej imelo vse naše delo, če bi se kaznovali manjši krivci, če bi pa glavni krivec ostal nekaznovan?

In kaj pomein, če bo obsojen Viljem od zaveznikov samo in contumacione? To bi bila le moralna kazen, a to nam ne bo v zadoščenje. In Viljemu se krivica lahko dokaže! Zato pa je treba proti njemu nastopiti kakor se nastopi proti zločincu. Viljem je tisti, ki je vprizoril vojno, in Viljem je, ki nas z njenimi posledicami še vedno muči. — Kakor se vidi, je francoski šovinizem prav tako divji in barbarski kot pruski militarizem.

Jugoslavija.

Grški kralj posed Jugoslavijo.

LDU, Beograd, 3. febr. Iz Aten poročajo, da bo grški kralj v kratkem nosetil našo državo. Potoval bo v avtomobilu incognito.

Pogajanja v Beogradu se nadaljujejo.

LDU Beograd, 2. Pogajanja med vlado in opozicijskim blokom se nadaljujejo. Danes so na dnevnem redu kombinacije, da vstopijo v vlado Narodni klub in skupina dr. Korčeca brez radikalcev.

Balugdžić — poslanik v Ameriki.
Beograd, 3. (izvirno poročilo.) Dosedanji dvorni maršal Balugdžić je imenovan za poslanika naše države pri vladi Zedinjenih držav v Washingtonu.

D' Annunzio obišče Šibenik.
LDU Split, 2. Dne 29. januarja je prispela italijanska križarka »Ammiraglio di Saint Bon«. Prisotnost te ladje spravlja v zvezo z dolazkom d' Annunzija v Šibenik. Radi njegovega prihoda in da se preprečijo demonstracije Jugoslovenov proti nje-

mu, sta že nekoliko dni konsignirani dve stotnjici pehote.

Šibeniški Lahoni se pripravljajo na nove demonstracije.

LDU Split, 2. Italijanski v Šibeniku so imeli v gledališču skupščino, da se pogovore o demonstracijah proti Jugoslovenom kot odgovor na splitske dogodke. Demonstracije so odgojene do prihoda d' Annunzija.

Laški teror huiši od avstrijskega.

LDU Split, 2. V Šibeniku so ukinjene vse parobrodске zveze z nezasedeno Dalmacijo. Ko je po dogodkih v Splitu dospel v Šibenik parnik »San Marco«, je 30 karabinjerjev izvedlo najstrožjo preiskavo na njemu. Iznova se je razvil strašen teror okupacijske oblasti proti jugoslovenskemu meščanstvu. Ta teror nadkriljuje avstrijske progone.

Italijanske ladje v Splitu.
LDU Split, 2. Danes je dospela v Split še ena italijanska torpedovka. V splitski luki so sedaj 4 italijanske vojne ladje.

Razna poročila.

Madžarska mirovna delegacija od-potovala v Pariz.

LDU, Budimpešta, 3. febr. Madžarska mirovna delegacija bo v ponedeljek dne 9. t. m. pod vodstvom gr. Apponyja odpotovala nazaj v Pariz.

Krize na Madžarskem.

LDU Budimpešta, 2. OKU javlja: Neodvisna stranka je imela pod predsedstvom Lovassya sejo, na kateri je sklenila, da z ozirom na tizd volitev izstopi iz koncentracije. Demisijska državneza tajnika Abrahama, ki pripada stranki, je bila vzeta z odobravanjem na znanje.

Nemški vojni krivci.

LDU Pariz, 2. »Matin« javlja, da bo poslaniški svet v ponedeljek sestavljal spremno pismo, ki se bo poslalo Nemčiji z listo onih, ki se morajo izročiti. Lista vsebuje približno 890 imen. Izmed teh zahteva Francija izročitev 200 oseb, Belgija isto število, Anglija približno 100, ostale pa Rumunija, Srbija, Poljska in Italija. Med drugimi se nahajajo na listi Lu-

dendorfi, Hidenburg, Falkenhayn, nemški kronprinc, princ Oskar Pruski, Tirpitz, admiral Scheer in Bethmann-Hollweg.

Erzberger ozdravlja.

LDU Berlin, 2. Zdravstveno stanje ministra Erzbergerja se zboljšuje.

Judenšč se je moral odkupiti.

LDU Berlin, 2. »Berliner Tageblatt« javlja iz Revala. Generala Judeniča so prijeli njegovi častniki, ko je hotel s Kolčakovim denarjem odpotovati na Švedsko. Moral je oddati 200.000 mark za nego 17.000 ruskih vojakov, obolelih na Estonskem za pegavice.

Dva osebna vagona izginita pod ledom.

LDU Pariz, 2. Agence Havas javlja iz Burlingtona: Brzovlak v Montreal je skočil s tira. Dva spalna vozova sta padla v Champlainsko jezero, ki je bilo zamrznjeno. Prebila sta led in izginita v jezeru.

VLAD. LEVSTIK: Nadaljevanje.

Višnjeva repatica.

»In ti, Kasan?«

»Alah biti velik, Hasan ostati! Črnc je oskallil zobte ter zavijtil pištolo rad glavo.

Grcija je prešinila rešilna misel: žrtvovati svidenje z Doro, »iskati Smučiklasa v njegovem lastnem brolu in opraviti tam Jacques in Kasan pista blazna, da bi silila v rogulo, kadar zvesta da je že storjeno... Bežala bostal

»In vendar,« si je dejal, »ali še utegneta potem... po vsem?«

»Dobro,« je povzel, samo da bi pridobil časa. »Ostanita, če ni drugače. Jaz nisem kriv... Zbudita me ob sedmih.«

Komaj sam, se je zvrnil na otomano in zaspal globoko, krepilno spanje.

Točno ob urli ga je zbudil Senegalec z vestjo, da stoji zunaj stara Meta, vsa objokana, in bi rada govorila z njim. Grof je planil na noge, čuteč se svežega in čilega, kakor že dolgo ne; misel na vse, kar se je imelo zgoditi, se je razprostrla pred njim, ne da bi ga vznemirjala ali plašila. Nikoli v življenju se ni čutil

tako vedrega in pokojnega, nikoli tako pripravljenega, izročiti se usodi, naj ga zanese kamor že. Metin zgodnji obisk ga je navdal s slutnjo, ki se je naglo strnila v gotovost; toda premislil jo je čudno udano, kakor bi zrl na vse to že z drugega sveta.

»Marije ni več,« je zamrmral, gledaje solncu nasproti, ki je lilo skozi okna v širokih valih na parket. »Ali to prasno jutro — Bog, kako čist in dišeč je zrak!«

Naglo, kakor bi odhajal na izprehod, si je zavezal kravatno in vrel spustiti Meto v salon.

Prišla je, tresoč se od potrtosti, še bolj sključena, bedna in siva nego dotlej, z očmi krvavimi od jokanja. Nenaden uliv krvi je bil končal Marijine muke — med drugo in tretjo popolnoči; zavpila je, vzgrgrala, iztegnila roke proti starki ter izdihnila po kratkem boju na njenih rokah. Baje da se je ozrla dvakrat na grofovo stran, kjer je visela luč; nemara ga je želela še videti, ali Meta je bila zama z njo, in tako je minilo, preden je mogla hiteti ponj. Dekla je pripovedovala, da ni umrla rada: njene oči so bile polne groze, v črtah ust, doktor so se premikala, se je izražal upor in gnev. In zdaj ta bila »uboga

gospodična« mrtva, in stara Meta, sama na vsem božjem svetu, je prišla povedat grofu žalostno vest ter mu prinesla pozdrave, ki jih je naročala Marija še včerajšnji dan.

»Spomnila se je name v svoji smrtni urt,« je pomislil grof, in mehka bol ga je presunila. »Blagoslovilo me je, nevrednega... O, Marija, šta si, o pravem času: le dan življenja še, in zadnja žličica jedi bi te bila pekla na duši!«

Beleške.

Dr. Žerjav zapira.

Res je, dr. Žerjav zapira. A ne »kristalnočistih značajev, najidealnejših narodnih boriteljev, do skrajnosti požrtvovalnih in nesebičnih« kakor tožita in tarnata Straža in Večerni list in bo rohnelo za njima še vse ostalo SLS časopisje. Polcija zapira ljudi, ki se pregreše proti kazenskemu zakonu. In to stori tudi oni, ki gre v svojem »idealizmu« in svoji »požrtvovalnosti« tako daleč, da obliubila javnemu uradniku »nememelne vsote« če stori nekaj, kar ne sme. Agitator SLS v Mariboru, urednik SLS je povabil na svoje stano-vanje nekega mariborskega magistratnega uradnika in mu obljubil vsako zahtevano vsoto, če mu izročil volilni imenik, ki ga sestavljajo na magistratu. Uradnik je bil poštenjak in je zadevo ovadil. Državno pravdništvu je uvedlo preiskavo in odredilo začasni zavarovalni zapor, ker je bila sumnja pač naravna, da bo poskušal Žebot tudi svolo »afere« popraviti z novimi, morda še bolj realnimi ponudbami »nememelnih vsot«. Po ugotovljenju delanskega stanja je bil v ponedeljek opoldne zopet izpuščen. — Takšna je torej v resnici ona »krivica«, ki le povzročila vihar v klerikalnih listih. Žebot je vedno pridizal in grmel proti korupciji, a kakor je videti svojih naukov ni smatral za resne. Ne sme pa se pritoževati, če so jih vzeli drugi res-

no in mu odgovoril na njegov poskus korupcije tako, kakor te učil on sam.

Imperijalistični prod boljševikom.

»Chicago Tribune« javlja: Vrhovni svet je definitivno sklenil da pošlje angleške čete v Kavkaz. Predlog v tem smislu je stavil baje sam Lloyd George, vsled informacij maršala Henrija Wilsona, da je treba takoj preprečiti boljševiški vdor v Armenijo, Turško in Perzijo, ker bi se potem opasnost razširila na Mezo-potamijo in Indijo. Najnovejša poročila pravijo, da se tozadevna koncentracija čet že vrši, in da je mobilizirano za ta prevoz potrebno transportno brodogradje, ki bo prepejal francosko in angleško vojsko na vzhod. — »New-York Herald« piše: Iz krogov mirovne konference se ne more dobiti nobenih poročil o kretanju angleške mornarice. To dejstvo potrjuje domnevo, da so zavezniki samo zate proklamirali blokado sovjetske Rusije, da bi se transporti čet proti boljševikom lažje prikrili. Na koncu koncev se se zavezniki vendarle odločili, da prenehajo z ekonomsko vojno proti sovjetom, kajti, kakor izgleda sedaj, začnjenja vojaška ofenziva v največjem obsegu. — »New York Times« poročajo, da je vrhovni svet pozval v Pariz na posvetovanje vse zavezniške poveljnike vojne mornarice, ki bodo pod vodstvom angleške vojneza ministra sklepali o položaju in končnojavljavo določili taktiko proti boljševiški akciji.

Gospodarstvo.

ZA OZDRAVLJENJE VALUTE.

Traga devalvacija evropskih valut je povzročila v krogih angleške vlade bojazen in razburjenje. Tečaj funta sterlinga, ki se je ves čas vojne držal na dobri višini, je padel na korist angleškega dolarja. Angleški državniki in finansierji so radi tega predložili vladi spomenico, katero so podpisali Asquith, Bryce, Robert Cecil, Mac Kenna, Goode-nough in W. Smith. Memorandum zahteva, da se takoj skliče posvetovanje bankirjev, ki naj sklepa o načinu, kako bi se ustavilo stalno padanje evropskih deviz.

Zaenkat gre le za posvetovanje v Londonu, ki bi bilo prehodnega značaja, in bi utrlo pot veliki finančni konferenci, ki je projektirana za poznejši čas. Te konference, ki se ima vršiti maja meseca v Parizu, bi se udeležili premaganci in zmagovalci. Vzrok, da ni te konference mogoče sklicati takoj, je, da ni doselej, izvzemši versaillesko mirovno pogodbo z Nemčijo, ratificirana še nobena druga mirovna pogodba. Dočim bi se mogla londonska posvetovanja pravomočno udeležiti poleg zaveznikov od premagancev samo Nemčija, bi bilo na pariški konferenci omogočeno tudi sodelovanje drugih držav (Avstrije, Madžarske, Turčije in Bolgarije).

Finančna posvetovanja bodo predvsem obravnavala predlog o tiskanju bankovcev. Tiskanje papirnatega denarja, pravijo finansierji, mora takoj prenehati. Poleg tega je treba iztirjati stare in tekoče davke, tako, da bc razmerje med izdatki in dohodki v državah izravnano. Zmansištva je treba porabo in povečati proizvodnjanje. Posojila naj se omeijo. Te so vprašanja, o katerih

se bo sporazumno razpravljalo in sklepalo.

Na finančni konferenci bodo sodelovale poleg v vojni udeleženi evropskih držav, tudi Švica, Holandija in Nizozemska, Švedska, Norveška, Združene države in Japonska.

+ **Gospodarstvo.** Ker so se čule pritožbe, da primanjkuje domačim kovačem po delu oglja za njihov obrat, kar se občuti posebno pri nujnih popravah kmetijskega orodja, obrnilo se je poverjenstvo za kmetijstvo na merodajne faktorje in dobilo sedaj odgovor od državnega nadzorništva veleposestva kneza Auersperga, da je del zaloge oglja in ev. tudi del nove produkcije na razpolago domačim kovačem. Radi naročil naj se obračajo domači kovači na Slovenske kmetijsko družbo (potom podružnice), na družbo Ekonom. na Gospodarsko zvezo v Ljubljani ali na Zadržno zvezo v Celju, ki bodo posredovale dobavo.

+ **Vinska letina v Franciji.** Po službenih podatkih je pridelala Francija v proš. vinsem letu 51.461.887 hektolitrov vina, 9 milijonov hektolitrov več nego leta 1918.

+ **Pogodba zveze z Egiptom.** Čim bodo vzpostavljene normalne razmere, bo oživotvorjena naša zveza z Egiptom imeli bomo stalno proro iz nekega dalmatinskega pristanišča v Port Said. V Egipt bomo izvažali vino, sadje itd. Z ozirom na te okolnosti je ustanovljena v Port Saidu naša trgovska agencija.

+ **Slovansko ameriško banko** so ustanovili naši izseljeniki v Kaliforniji. Osnovna glavnica iznaša 500.000 dolarjev. Banka si je izbrala za svoje področje obale Tihoga oceana.

kupite ji sveč in cvetic; jaz pridem... kmalu.

Meta je držala bankovce v drhtecih rokah in zmedeno gledala zdaj nje, zdaj grofa; hotela ga je zahvaliti, pa se je mahoma spet zjokala nad Marijo. Tedaj je začul od glasove na stopnicah... Njegov obraz se je spaciil. Zadržal se je, zasnel globoko, otrpnil za hip, kakor zver na preži. Pristilil je starko, da je skri-la denar, in jo potisnil skozi vrata.

Se preden je bila Meta dobroba zunaj je planil v sobo Smučiklas, tresoč se povsem telesu!

Odvetničkovo lice je bilo razarano, čez noč postarano za dvajset let, brada razmršena, oči krvave, ustnice zveržene v odsevu notranje burje in zmede. Na prvi pogled je izražala ta maska zgolj udanost, strah ter hinavsko obžalovanje, ali pod videzom je razločno sklepetal obup ukanjenega špekulanta in škrtal okopniti gnev, krvoločno pripravljen na vse; prsti kosmatih Smučiklasovih šap so se krečili in krčili, kakor bi že trgali živo meso v odkup za njegov izgubljeni denar in za porušene sanje njegovega častihlepa.

(Dalje prih.)

Dnevne vesti.

— Izvoznice za živila bo izdajal od 11. t. m. naprej tudi za manjše količine izključno le odsek za prehrano v Ljubljani in ne več okrajna glavarstva. Od teh že izdane izvoznice so veljavne samo do 15. t. m. Nove prošnje se morajo vlagati pisмено in se pravilno kolkovati. Priložiti je treba dalje že vidiran potni list, frankirano kuverto za odgovor in bankovec za 10 K. Osebnih intervencij se nedovoljuje in jih bo odsek za prehrano dosledno odklanjal.

— **Jadranski banki v vednost.** Tržaški Slovenec nam piše: Tržaška „L' Era Nuova“ z dne 27. jan. prinaša med izkazom daril za „lego Nazionale“ tudi 25 lir od tržaškega Slovenca Makso Vidica, ki je kot blaginik uslužben pri jadranski banki. Priporočali bi jadranski banki, da si poišče drugega blaginika, tržaški Slovenci pa bodo odsetel vedeli, s kako dvoživko imajo opraviti in bodo gotovo tudi storili primerne korake, da g. Massimil. Vidica onemogoče v slovenski družbi.

— **Pasteurjev zavod v Zagrebu,** ki je edini te vrste v Jugoslaviji, se je preselil v novo bolnišnico na Jelencem trgu.

— **Kaj te s plačo za mesca januar in februar?** Pri nekaterih zavodih v Ljubljani se podčastnikom še do danes ni izplačalo mesečne plače za mesec januar in februar. Vprašamo Komando dravske divizije oblasti, kdo je krivec, da se nam ne izplača že itak borna plača. Ali mislijo gospodje, da mi lahko z svojo družino od zraka živimo?

— **Išče se Jožef Marušček,** star 21 let, iz Bukovja pri Postoini. Kdor ve za njegov naslov, naj lavi posredovalnemu uradu za begunce v Ljubljani, Dunajska cesta 38-1.

Ljubljana.

— **Cehoslovaki na povratku.** Včeraj ob pol 9. uri je prispel iz Trsta drugi transport čehoslovaskih legijonarjev in sicer 4. vojni prapor legijonarskega pp. mistr Jan Hus pod vodstvom podpolkovnika Plecande. V transportu je bilo 16 oficirjev, 250 mož, 60 žen in 50 otrok. Poleg njih je bilo še tudi 12 družin čehoslovaskih kolonistov iz Rusije. Transport prihaja iz Vladivostoka. Na kolodvoru so transport pozdravili v imenu deželne vlade poverjenik za pravosodstvo dr. Vladimir Ravnihar, v imenu garnizije polkovnik Pollak in mestna občina po svojem zastopniku. Transport je odšel takoj dalje.

— **Kavalerij. Julius Elbert** je po višal svojim nastavljenecem plačo za 50 K, tako da imajo nekateri njegovi nastavljenici celih 200 K mesečne plače: par čevljev pa stane 300—400 K. Za sklep gremija trgovcev, naj znaša minimalna plača 450 K se gospod Elbert seveda ne briga. Zato pa je še vedno navdušen velevkerman, ki se kaže samo v toliko lojalnega državljanu, da lahko še dalje zbira naše groše.

— **Ojstro streljanje.** Vojaštvo ljubljanske garnizije bo ojstro streljalo od 3. do konca februarja t. l. dnevno razen nedelj na tukajšnjem strelišču (Dolenjska cesta). Iz varnostnih ozirov se na to opozarja prebivalstvo ljubljane in ljubljanske okolice.

— **Rešlina postaja ljub. provost.** gas. društva opozarja vse, da to kličejo le v resnih slučajih na pomoč. Ob vsakem pozivu je treba v bodoče natančno povedati klicateljevo ime ter obrazložiti nesrečo, ki se je dogodila. Nikakor ne gre, da bi se reš postaja zlorabljalo in jo klicalo v nočnih ali jutranjih urah na pomoč v svrhu odvažanja gnusnih plincev iz veselinskih prostorov. To ni stvar reš. postaje, ampak dotične organizacije, ki veselico priredi, in pa policije. V prihodnje se bo vsako zlorabo reš. postaje naznanilo merodajni oblasti, da krivca po obstoječih zakonih kaznuje.

— **V dvoran hotelu „Union“** v Ljubljani se še vedno blišče napisi v blaženi nemščini kakor n. pr. „Ausgang“ itd., dasiravno se vrše v isti samo slovenske prireditve. Mislim, da bi se v enem letu že lahko odstranila te spomine na ne prevesele čase.

— **V sredo 4. februarja** ob 5. uri se sestanejo na magistratu vse one gospodine, katere se zanimajo za vprašanje razmerja med gospodinjstvom in služkinjo.

— **Naša se je srednja svota denarja.** Dobiva se to pri g. Levec. Židovska steza 1-III.

— **Varliera mladine.** Mlada delomrzneža Jože Omerza in Robert Koželj sta dne 27. decembra 1919 ukradla g. Ani Budnar 6 kg masti in 5 kg soli z vozička v veži „Samopo-

moči“ na Vodnikovem trgu. Pred ljubljanskim deželnim sodiščem sta bila obsojena: Omerza na 4 in Koželj na 6 mesecev težke leče.

— **Tatvina perila.** Na Valvazorjevem trgu je bila perici Luciji Leben iz Podutika ukradena večja množina perila.

Maribor.

— **Mietje žita ob demarširalski črti.** Ker domači mlini pod demarširalsko črto niso v stanju zmlati potrebno množino moke, se dovoljuje, da se nosi do preklica žito mlet v Rückov mlin v Ernovž. Da se prepreči zloraba tega dovoljenja, se odreduje sledeče: Kdor namerava pelati svoje žito v omenjeni mlin, naj se zgleda pri svojem županstvu ter natančno navede, kako žit in koliko namerava pelati v mlin. Županstva naj vse te prijave vpišejo v poseben izkaz in naj Joločijo enega ali več ljudi, ki bodo žito pelali čez mejo. Prevoz žita posameznikom ni dovoljen. Za prehod čez mejo sta določena vsak ponedeljek in petek ter naj županstva na ta dneva odpremito pošiljatve svoje občine z zgoraj omenjenim izkazom, ter točno označbo voznikov in kolu ter voz k glavni carinarni v Špilju in sicer tako rano, da dosepejo tja najkasneje do 10. ure dopoldne. Od tam grede transporti pod nadzorstvom stražnih organov v Rückov mlin, kjer odajo žito, prejmejo moko ter se snet vrnejo čez mejo. Vsaka zloraba tega dovoljenja, se bo naistozije kaznovala ter se bo dovoljenje, ako se dogodi kaka nekorektnost, nemudoma preklicalo. Vedta urada: Dr. Lajnšič, I. r.

— **Izdala usnja.** Za javne nameščence, ubožne stolie in udležence pomožnega odseka, je mestni magistrat začasno ustanovil v hiši Kaiserstrasse 3 (telovadnica) oddajnico usnja. Ista se otvori tekoči teden. Naprej se bodo izdajali samo podplat, pozneje tudi usnje za podšivanje in za cele čevlje. Izdaja se vrši na podlagi nakaznic. Nakazno usnje se mora vzeti tekom 8 dni: o preteku tega roka so nakaznice neveljavne. Za izgubljene nakaznice se ne da nikakega nadomestila. Usnje se sme uporabiti le za lastno uporabo, nikakor pa za prekančevanje. Železničarji prejmejo nakaznice potem predstojnikov njihovega službenega mesta.

Celje.

— **Predržnost naših Svabov.** Angleški poslanik v Beogradu je posetil min. predsednika Davidoviča in mu povedal, da neprestano dobiva od celjskih Svabov pritožbe, da se jim v naši državi hudo godi in da so brez zaščite in pravice. Radovedni smo torej kakšnih zaščit in pravice bi si ti ljudje želeli. Ali bi radi dobili avtonomijo celjske občine, ali celo avtonomno kolonijo v naši državi? **Hinavci!** Po eni strani se ližejo zastopstvom naših oblasti, izjavljajo vdanost in hvatijo Boza, da se jih ne izžene iz države, po drugi strani pa se hodiho pritoževati na angleško poslanništvo! Zdi se nam, da bo treba delovanje te „Wirtschaftspartei“ kmalu omejiti z — razpustom.

PONAREJENA IZJAVA

ali
ing. Uhlif zbira dokaze proti dr. Rostoharju.
(Izpred sodišča.)

Kakor je znano, je ing. Uhlif obdolžil dr. Rostoharja poleg poneverbe milijonov tudi, da je jemal iz skladišča pivovarne Union perilo in druge stvari. Ing. Uhlif se sklicuje na češkega častnika Freiwalda in je v tem oziru kazal po kavarni v Unionu sledečo izjavo, ki naj bi jo bil napravil Freiwald. Izjava se glasi: (Objavljamo radi pomamkanja prostora samo važne odstavke. Op. ur.)

Podpisani je prišel za časa poloma na italijanski fronti kot nadporočnik bivšega 30. pešpolka v skladišče pivovarne Union v Ljubljani v svrhu preiskave svoje bagaže.

V skladišču je zadel na 4 častnike in dva vojaka, ki so tam shranjene zaboje plenili. Vsak izmed teh častnikov je imel pred seboj kup napornih stvari. Eden izmed njih, kateri je z menoj češki govoril, je prav tedaj vlek el z zaboja perilo, drugi močni blondin skrival je pravkar ukradeni daljnogled v žep. Vem le, da je bil eden izmed njih poveljnik skladišča „Union“, drugi pa, poročnik dr. Rostohar iz Ljubljane. Ta zadnji mi je v češkem jeziku to ropanje zagovarjal s tem, da je to

pravzaprav revizija, da on sam zasluži, da si vzame od tod kakšno stvarco, ko mu je bilo na fronti vse vzeto, in je v Ljubljani, da to kar so revidirali gotovo ostane v skladišču. Čez kratek čas sta izstrelila prej omenjena vojaka z veliko ceno — celta... Peljali smo ju na policijsko ravnateljstvo. Tam sta dala na protokol, da so bile one stvari za poročnika dr. Rostoharja. V veliki celi iz celta je bilo več parov čevljev, tisto perilo, katero je prej imel dr. Rostohar v magacinu v rokah in druge stvari. Zgoraj navedenega sem ovadil tudi inčendanci toda brez uspeha; na to morem kadarkoli priseči.

I. Freiwald, I. r.

Kaj pa pravi proti temu Freiwald? Ta je poslal sodišču pod U. III. 84/1917 sledečo izjavo. (Objavljamo samo odstavke radi pomamkanja prostora. Op. ur.)

Se le sedaj po svojem povratku s Slovaškega sem zvedel o procesu dr. Rostohar contra inž. Uhlif, v katerem sem baje naveden kot glavna priča. Da spravim vse govorice na pravo mero, izjavljam sledeče:

V aprilu t. l. sem se vozil z inž. Uhlifom, kateremu sem tožil, da so mi bili po prevratu v Ljubljani ukradeni kovčegi....

O tem... si je delal inž. Uhlif notice, katere mi je dal podpisati. Ko sem dodatno listek z njim prebral, sem videl, da je slučaj iz pivovarne „Union“, katerega sem pripovedoval opisal tendenčno in ta del sem tudi črtal in popravil.

Da bi bilo v tej stvari jasno, navajam cel slučaj.

V pivovarno „Union“ sem prišel na povelje intendance z dvema orožnikoma in sem videl, da nekako 4 častniki sklonjeni nad nasilno odprtim kufrum iz njega pobirajo perilo in dr. Jeden od gospodov je potiskal v žep daljnogled. Ko sem stopil k njim in njih ravnanje kritiziral, so protestirali, češ, da ni treba takoj jemati orožnikov, ker te stvari samo sortirajo. Na to je šel z menoj pred skladišče poročnik, ki se mi je predstavil kot dr. Rostohar in je pravil, kako je nemogoče zabraniti tatvanam in da se bo krato tako dolgo, dokler ne bo vse pokradeno. Dr. Rostohar je izjavil, da službe, kakršno sem pravkar jaz vršil, nihče od ljubljancem ne more vršiti, ker bi povsod povzročil hudo krl....

Kmalu na to sta prišla iz skladišča dva vojaka, noseča v narbutniku in v rokah ukradene stvari. Od nas presenečena sta izjavila, da to neseja za gospoda poročnika. (Inž. Uhlif si je na onem listku zapisal »za poročnika Rostoharja, kar sem črtal; vojak imena ni navedel.)

Bila sta odpeljana na stražnico (v šentpetersko vojašnico). Tukaj je bil spisan z njima protokol in dana sta bila v zapor. Ko mi je bilo sporočeno, da se v stvari nič ne godi, sem šel sam v šentpetersko vojašnico k aretiranimu, toda bil sem presenečen, ko so mi tam naznanili, da sta bila oba na povelje nekega stotnika takoj izpuščena.

To, kar trdi inž. Uhlif o Freiwaldovi izjavi glede dr. Rostoharja, je bistveno drugačno kot one, kar izjavlja Freiwald sam. In takšen je ves Uhlifov dokazni material, le škoda, da nima list toliko prostora na razpolago za celo afero kot ga ima Uhlifov sobojevnik „Slovenec“. Pripominja se le, da je bila proti dr. Rostoharju od Uhlifeve obdolžitve uvedena preiskava ustavljena. In s tem je stvar razjasnena.

NSS.

Tajništvo Narodno-socialistične stranke ima svoje pisarniške prostore v Narodnem domu, I. nadst. desno. Uradne ure so vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne in od 4. do 7. ure zvečer. Člani načelstva in organizacijskega odseka so na razpolago vsak dan od 4. do 7. ure zvečer in ob nedeljah in praznikih od 10. do 12. ure dopoldne. Tajništvo NSS ima telefonsko številko 77.

Narodno-socialna Zveza priredi v nedeljo dne 8. t. m. veliko predpustno veselico v vseh zgornjih prostorih Narodnega doma. Sodeluje godba dravske divizije.

V Trbovljah se je vršil v nedeljo številno obiskani sestanek somišljenikov NSS. Na sestanku je poročal obširno in temeljito o programu NSS. tov. Čebin, ki je navzočim jasno obrazložil nevezdržnost sedanega stanja ter pokazal potrebo po spremembi tega stanja. Sklenilo se je nadalje delovati s čim najagilnejšo in vztrajno agitacijo ter organizirati Trbovlje v naših vrstah. Sodeč po agilitnosti naših dosedanjih somišljenikov je gotovo, da bo v Trbovljah v kratkem nastala ena najtrdnejših in najjačjih naših krajevnih organi-

zacij. Veselja do dela in voje ne manjka!

Danes, v sredo se vrši ob polu 8. uri zvečer v Prešernovi sobi restavracije pri Novem svetu ustanovno zborovanje krajevne organizacije NSS za kolizejski okraj. Somišljeniki, udeležite se polnoštevilno!

Zidani most. Dne 2. t. m. se je vršil sestanek, na katerem je bil izvoljen pripravilni odbor krajevne organizacije NSS.

Za žensko politično organizacijo. Da smo ženske povsod zastopavljene in da se nas nikjer ne upošteva, temu smo v prvi vrsti krive same, ker se za politično življenje dosedaj nismo zanimale. Blizajo se volitve in ženske naj storimo v volilno borbo brez vsake organizacije. Smatramo za nujno potrebno, da vporabimo zadnjo priliko, da vsaj deloma popravimo, kar smo dosedaj zamudile. V ta namen je potrebno, da se politično organiziramo. Zato vabimo na prvi ženski sestanek, ki se vrši danes, v sredo ob 18. uri v spodnjih prostorih Narodnega doma. Na dnevnem redu je predavanje o ženski politični organizaciji. Z ozirom na važnost dnevnega reda, prosimo polnoštevilne udeležbe. — Ženski odsek NSS.

Sestanek zaupnikov NSS za Ljubljano. Organizacijski odsek vabi vse ljubljanske zaupnike na sestanek, ki se vrši jutri, v četrtek ob 20. uri v spodnjih društvenih prostorih v Narodnem domu. Na dnevnem redu so vprašanja, tičočja se občinskih volitev.

Društvena in uradna obvestila.

Dimnikarski red. Vsi ljubljanski hišni posestniki se pozivljajo, da si nabavijo dimnikarski red. Dobi se po 1 K izvod v mestnem ekspeditu, Mestni trg 27/III.

Mestne njive za Bežigradom se oddajo letos potem javne dražbe v zakup. Dražba se vrši ob lepem vremenu to je, če ne bo snega, dne 5. svečana ob 10. uri dopoldne na licu mesta za Bežigradom. Zdražitej se vlijudne vabijo, da se dražbe udeleže.

Odbor „Sloge“ društva ženš in vdov javnih nastavljenecv in nastavljenk ima sejo 5. februarja ob 5. uri popoldne na magistratu.

Odvetniki imajo v četrtek 5. februarja točno ob 20. uri pri „Slonovažen stanovski sestanek.

Koroških prostovoljcem. Obveščamo vse tiste koroške prostovoljce, ki so se prijavili pred ustanovitvijo „Organizacije koroških prostovoljcev“ Društvu jugoslovanskih dobrovoljcev, da je to društvo izročilo njihove prijave „Organizaciji koroških prostovoljcev“, Poljanska cesta 81, Ljubljana.

o Politično in gospodarsko društvo za poljanski okraj opozarja odbornike na svojo redno seto danes (4. 2. 1920) ob 7. uri zvečer v I. nadstropju SHS realne gimnazije.

Pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“, Do 18. t. m. smo zaradi veseličnih prireditev v Narodnem domu morali prekiniti z delovanjem. Kedaj začnemo z vajami, naznanimo potem časopisla. Dne 29. svečana popoldne ob treh se vrši redni občni zbor. — Odbor.

o Daljeslužnji oddastniki priredite danes svolo običalno plesno ve-

selico v veliki dvorani „Uniona“. Začetek le ob 8. blagajna se odpre ob 7. uri. Za dobro postrzebo je poskrbljeno tako, da bode vsakdo zadovoljen. Udeležbo so zasigurali najboljši komiki, ki bodo poskrbeli za splošen smeh.

Gledališče.

Sprememba repertoarja. Radi obolesti g. Rumpfa smo primorani spreminiti operni repertoir. „Mignon“ v sredo na E in „Boheme“ v četrtek na C odpadete. Vprijori se v sredo, dne 4. t. m. „Boheme“ za C, v četrtek, dne 5. t. m. „Rigoletto“, uradniška predstava, izven ab.

Marionetno gledališče. Prihodnja predstava v četrtek, 5. t. m. ob 4. popoldne v Mestnem domu.

„Rigoletto“ je 3. uradniška predstava, ki se vrši v četrtek dne 5. februarja ob polu 8. uri zv. v opernem gledališču. Vstopnice po znižanih cenah se dobe v predprodaji pisarne Društva zasebnega uradništva, Gosposvetska cesta 12/II, ob navadnih uradnih urah.

Sport in turiztika.

Sportni klub „Ilirija“ priredi v sredo 4. t. m. ob 20. uri v zgornjih prostorih Narodnega doma „Sportni ples“. Vstopnina za člane 10 K, za nečlane 15 K, rodbinske vstopnice 40 K. Vstop le s člansko izkaznico ali z vabilom. Morebitni prebitek se bo uporabil v sportne svrhe.

Klub kolesarjev in motociklistov „Ilirija“ v Ljubljani je imel svoj letni občni zbor v ponedeljek dopoldne. Po pozdravu predsednika g. Stoparja je podal tajniško poročilo g. Pogačar, ki je povdarjal, da je klub kljub vsem neugodnim posledicam vojne priredil dve dirki, eno na Bledu okrog jezera in drugo iz Vrnskega v Ljubljano. Obe sta dobro vspeli. Povdarjal je veliko zanimanje za društvene prireditve s strani publike, ki je tako na Bledu kot v Ljubljani in med potjo sledila teknam z največjim zanimanjem. Blagajniško poročilo g. Bahovca izkazuje tudi lep vseh in je priraslo klubovo premoženje za 6512 K. Po končanih volitvah, pri katerih je bil izvoljen za predsednika g. dr. Žizek, za podpredsednika g. Gorec so se na predlog slednjeza spreminila pravila v toliko da razširi klub svoje delovanje tudi na motociklistični sport, katerega se dosedaj sploh ni gošilo v Sloveniji. O majos Jaklič je podal nato obširen program dela za popolen preustroj tega športa pri nas na moderni in vseskozi globoko zasnovani podlagi, kateri je bil soglasno sprejet. Sklenjeno je bilo tudi, da se priredi jugoslovanska dirka iz Ljubljane na Bled o priliki velikega športnega meetinga na Bledu. Po razgovoru o ustanovitvi lastnega klasisa ev. začasno v obliki priloge, dalje glede klubovega statišča do olimpijskega odbora, glede prijavljanih mest za nove člane t. l. pri tvrdkah Svetla Kranca na Jurčičevem trgu, Bahovec na Sv. Jakoba trgu, Paklj na Starem trgu in Gorec, se je zaključil z interesantni občni zbor, ki obeta nadvse zanimivo življenje na kolesarskem in motociklističnem polju v bodoči sezoni.

Pokrajinske vesti.

Iz Kandije nam poročajo, da se le med tamkajšnje „gospode“ vgnedzila čudna razvada. Skoro vsak drug človek ima kako strelno orožje in menda neizčrpne množine municije. V mraku s razvije večkrat streljanje, kakoršno je bilo včasih za fronto. Ljudje se zato skoro ne upajo več iz hiš.

Vrhnika v temi. Kogar pripeljejo posli na Vrhniko mu ostane pot v zelo slabem spominu. V egiptovski temi, v katero je zavil cel trg in njegova okolica, pritipa in pritava potnik na postajo. V mrzli, nekurjeni čakalnici brli edina lučica. Ura v čakalnici — stoji! Prihajajoči potniki si svetijo s smotkami in vžgalicami! Vlak stoji v popolni temi. Pritipaš si sedež v ledeno-premrazenem vozu, včasih pa sedež nevidnemu sosedu v naročju! Šele proti Ljubljani se začne daneti. Ali smo resnično tako popolnoma ubožali? Ali ni človeka na celi Vrhniki, ki bi se zganil in odpravil to mizerijo? Kje je gospod župan, kje olepševalno društvo, kje so vsi vrhniški patriciji? Zganite se vendar! Viator.

Velike Lašče. V petek dne 30. januarja 1920 ob pol 11. uri zvečer je začelo goret v hlevu pri naddavkarju Vardjanu v Vl. Laščah. Leson hlev, ki se je držal tik hiše, je po-

gorel do tal. V hlevu je zgorelo 12 kokoši. Ogenj je dosegel že streho zidane hiše in je nekaj strehe pokončal. Škode je kakih 6000 kron. Velika nevarnost pa je bila za Vardjana in njegovo ženo, ki sta sama v hiši spala. Nekl slučajno mimo prišedši Bločan ju je komaj zbudil, potem pa druge ljudi v trgu obvestil, da so prihitele in ogenj pogasili. Govori se, da je bil ogenj podtakljen. Kot sumljivega so aretirali bivšega davčnega slugo Marolta, ki ga je naddavkar Vardjan pred kratkim odpustil iz službe. Mogoče pa je, da je zažgal kdo drugi, ker ima Vardjan zaradi sfovega prestrogeza nastopnija pri odmerjanju davkov v okolici zelo mnogo hudih sovražnikov.

Ptuji. Slov. pevsko društvo v Ptujii ima svoj redni občni zbor v četrtek, dne 12. svečana t. l. ob 20. uri v dvoran ptujiske Citalnice.

Fram. Posestniku in mizarju S. Lahu je 18. jan. ponoči uničil požar vse imetje razen goveje živine, ki jo je z lastno smrtno nevarnostjo komaj rešil iz plamenov. Kako je nastal ogenj, je neznano.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Anton Pesek.
Tisk „Učit. tiskarne“ v Ljubljani

Mali oglasi.

Proda se:

Prodaj dobro ohranjeno trivratno harmoniko. Vpraša se v Rogozl št. 9, p. Maribor. 192

Posestvo 15 minut oddaljeno od mesta Maribor, obstoječe iz njiv, travnikov, vinograde, lepega gozda, hiše, gospodarskega poslopja z gostilno in koncesijo fundus instructus, se hitro proda. Poizve se pri Jos. Simčič, Maribor Schillerjeva ul. 6. 24

Proda se travnik ca. 3500 m² poroben za stavbene parcele. Istotam se proda več tisoč kom. zbirne opeke. Naslov v upravnistvu. 173

Proda se takoj valjni mlin z vodno silo, in namesto slednje obrat z motorji, dobro vpetljana gostilna s koncesijo, vse v dobrem stanju, razven tega 3 orali travnikov in pašnikov. Poizve se: Reallteina posredovalnica H. Hawlik Maribor, Schillerjeva ul. 6. 174

Napredaj je kompletni žitni Spitz in Scheitl stroj. Poizve se iz prijaznosti pri J. Klunnu trgovcu v Kolmaravasi - Korško. 175

Takoj prodam 1 izvrsten avtomat Rigolotto s pap. rolami, 1 avtomat Hansa (za igranje z denarjem), pripravna za gostilno, 1 Jonas stroj za pranje 3 velike starišne svetilnice (s 6 in 3 svetilkami) kompletne, večjo množino hotelske kristole srebrnine za serviranje, krožnike, tase, hladilnike za šampanjce, eno novo obleko požarne brambice itd. L. Rebolj, Kranj. 176

Kovaško orodje ima napredaj Franjo Novak Podova pošta Rače. 177

Proda se majhna hišica z vrhom ob veliki cesti, Brunavas št. 13 pri Mokronogu. Pismeno ali ustmeno se izve: Rostavracija Petrovčič pri Celju.

Enonadstropna hiša z 9 sobami se v Mostah ceno proda. Naslov pove upravnistvo.

Službe:

Iščem poštenega mlinarja s hrano in stanovanjem ali brez, nastop takoj. Naslov pove upravnistvo. 169

27 leten izveščan ključavničar za orodje in elektriko išče vodilnega mesta. Prvo vrstna izpisevala. Ponudbe na upravo pod H. J. Trajno mesto 187.

Razno:

Večje gostilno, restavracijo, hotel ali kavarno vzame takoj v najem ali kupi Miro Ritonja pos. s. Poljčane. 178

100.000 do 200.000 K posojila išče soliden obrtnik za povečanje obrti. Obrestuje se po 10%. Cenjene ponudbe prošnja pod št. 179 na upravo lista.

Zahtevaste „Jugoslavije“ v vseh gostilnah, kavarnah in brivnicah! Pridobivajte naročnikov!

Poravnajte zaostalo naročnino takoj, da se vam pošiljanje lista ne ustavi!

Iščemo korektorstvo

dobro moč, slovenske in nemške korespondence popolnoma zmožna za takoj.

Anton Tonejc & drug Maribor, Mlinska ulica št. 23.

Oglas.

Javljamo s tem potom našim cenj. odjemalcem, da tovarna od 31. jan. do 8. febr. t. l. radi popravka pečl in čiščenja parnega kotla stoji. S spoštovanjem

Tovarna drož, Rače.

Cigaretni papir

slodeče vrste:

Golub, Abadie, Club in Samum

priloga na debelo:

„Brans-Papirica“ Ljubljana, Mestni trg 11.

LES

rezan, tesan, okrogel, drva in oglje kupuje in prodaja

„SEVER“

društvo lesnih industrijalcev dravske doline Maribor, Tegetthofova cesta 45.

3 rodbine

skupno iščejo stanovanje obstoječe iz 6-7 sob, kuhinje, kopalne sobe, z vsemi pritliklinami ter električno razsvetljavo v mestu ali na periferiji Ljubljane, za takoj ali pozneje. Oskrba s kurjavo in posebna nagrada je dotičnemu, ki stanovanje oskrbi zagotovljena. Spročila se prosijo pod „Kurjavo“ na „Anončno ekspedico“ Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg št. 3.

Kupujem in prodajam

vse vrste starine (antikvitet) kakor: narodne nosce, umesnine, preproge, stariška stekla in porcelan itd., kakor tudi umetno, nerabno zobovje. Koncesioniran posredovalec pri prodaji in nakupu posestev in nepremičnin. Albert Bergane, brivec in starinar, Ljubljana, Frančiškanska ul. 10. 86

Pozor g. lovci!

Pogreša se od 30. l. dalje lovski pes fermač, krepke rasti, kratkodlak, bele barve s svetlo rujavimi lisami, približno 50 cm visok 80 cm dolg, sliši na ime „Hektor“.

Primerna nagrada za izsleditev. Obvestila na naslov:

A. POTOKAR Ljubljana, Kariška c. 15.

POZOR!!

Pomaranče limone

ima vedno v zalogi Marija Stele, Pogacarjev trg.

Kupi se:

pravi rižev škrob, boraks, terpetin, denaturiran spirit, šelak in laneno olje.

Vsega tega se rabi večjo množino. Ponudbe pod: „Jugoslovensko večje podjetje“ na upravnistvo Jugoslavije. 187

Razmnoževalni aparati

OPALOGRAPH-I

ter vse potrebščine v predvojni kakovosti

došli

Glavno zastopstvo za kraljestvo SHS:

THE REX CO., Ljubljana, Šelenburgova 71.

Kronjska industrijska družba.

Vabilo

k

petdesetemu rednemu občnemu zboru

ki se bo vršil

v petek, dne 27. svečana 1920 ob 11. uri na Dunaju I., Teinfaltstrasse 8.

Predsednik upravnega sveta.

DNEVNI RED:

- a) Poročilo in sklepanje o uspehu preteklega poslovnega leta.
- b) Poročilo preglednikov.
- c) Volitev preglednikov (§ 25. družb. pravil.)
- d) Volitev članov upravnega sveta (§ 17. družb. pravil.)

P. T. gospodje delničarji naj blagovolijo položiti delnice najkasneje do 20. svečana pri Allg. österreichische Boden-Credit-Anstalt na Dunaju, podružnici kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani, Banca Commerciale Italiana in Banca Italiana di Sconto v Trstu, (§ 10 družb. pravil.) kjer dvignejo odgovarjajoče izkaznice. 140

Kupimo

več vagonov zdravega fižola letnik 19. rinfuzo naložen od ene postaje v Sloveniji.

Ponudbe na Anton Tonejc in drug, Maribor Mlinska ul. 23.

Francosko-jugosl. komerc. družba Pariz - - - - - Zagreb

Velika reklamna prodaja finega francoskega toiletnega mila

le 4 dni

Toiletno milo od 5 K do 35 K. Kolinska voda 70° garantirana. — Razstava in prodaja v drogeriji „Adrija“. Šelenburgova ulica št. 5.

Na debelo posebno cene. 181

Pozor! Pozor!
Pevci in pevška društva!
Mala pesmarica
 za moški zbor; žepna izdaja 11 x 15 cm.
 Št. 1. Davorin Jenko: Što čutiš, Srbinu tužal?
 2. Ivan pl. Zajc: Zrinjsko-Frankopanka.
 3. Anton Hajdrih: Slaba sveča je hričala.
 4. Anton Hajdrih: Pod oknom.
 Vsaka pesem stane 1 K; 11 izvodov 10 K.
 Dobiva se v
Zvezni knjigarni, Ljubljana, Marijin trg 8

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

Anončni zavod:
 Drago Beseljak, Cankarjevo nabrežje 5.

Arhitekt in stavbeno podjetje
 Viljem Treco, Gosposvetska c. 10.

Avtogaraža
 Popravila vseh strojev
 Sušteršič & drug.

Brivnice
 Francheti Zdenko, Dunajska c. 20.
 Marija Kirinič, Sp. Šiška, Celovška cesta 63.

Dežniki, solnčniki
 L. Mikuž, Mestni trg 15.

Drogerija
 J. C. Kotar, Wolfova ulica.

Drva, žagani in stavbeni les
 Srebotnjak, Kolodvorska ulica 31.

Elektrotehništvo
 Zavod za teh. in elektrotehniko Dunajska cesta 22.
 Lastne tovarne, Glince 16.
 Janko Pogačar, Mestni trg 25.
 G. Besednik in drugovi, Prešernova ulica 5
 Industr. ortop. protez, bandaž in kirurški orodja

Elektrotehnik
 Makso Sartory, Žabjek 3.

Gostilne
 Marica Sartory, gostilna «Beograd», Žabjek 3.

Kavarna
 Josip Ivančič, «Zvezda», Kongresni trg.

Kleparstvo
 Jakob Fliegl, Prešernova ulica.
 Teodor Korn, krovski in kleparski mojster, vpeljevalec vodovodov Poljanska cesta št. 8.

Krojači
 Potočnik Feliks, Šelenburgova ulica 6.
 Milan Cankar, Sv. Petra c. 33.
 Milan Mahkota, Zg. Šiška, Celovška cesta 79.
 J. Gestrin, Poljanski nasip 8.
 Fran Malis, diplomirani krojač, v Rebri št. 11 (vhod iz Starega trga)

Modni salon damskih klobukov
 Marija Götzl, Židovska ul. 7 in 8.
 Stuchly-Maschke, Židovska ul. 3.

Meh. delavnica
 Franc Bar, Cankarjevo nabr. 5.

Mizarstvo
 Franc Škafar, Rimska cesta 16.
 Perko Matija, Zg. Šiška, Celovška cesta 121.

Modna trgovina
 T. Eger, Sv. Petra cesta 2.

Optik
 Jurman Karl, Šelenburgova ulica.
 Fr. P. Zajec, Stari trg 9.

Pisalni stroji
 Franc Bar, Cankarjevo nabr. 5.

Pisarniške opreme
 Franc Bar, Cankarjevo nabr. 5.

Parfumerija, kosmetika
 Uranus, Mestni trg 11.

Puškar
 F. K. Kaiser, Šelenburgova ulica.

Urar
 Fr. P. Zajec, Stari trg 9.
 Ivan Škerle, Jeranova ulica 6.

Restavracija
 Krvarič, Prešernova ulica.

Skladišče, javno
 Balkan, Dunajska cesta 33.

Skladišče, špedicijsko
 Dunajska c. 33 (Telef. 366).

Špedicija
 Uher J. & A. Šelenburgova ul. 4.

Slikarstvo, pleskarstvo
 Josip Jug, Rimska cesta 16.
 Stare P. Franc, Florjanska ulica.

Špecialna trgovina
 z juvelni in zlatinjo
 Lud. Černe, Wolfova ulica 3.

Štampilje
 Černe, Dvorni trg 1.

Zajutrkovalnica
 Tinka Grošelj, Poljanska cesta 7.

Orodije in tehnične potrebščine
 Odon Kontny, tu, Kolodvorska ulica 37.

Trgovina
 s špecijskim in delikatesnim blagom
 Janko Štupica, Sodna ulica.
 z vsemi pisarniški potrebščinami in fino galanterijo
 Jos. Omers, Dunajska c. 6/1.
 s klobuki
 Ivan Soklič, Stari trg št. 4.
 s papirjem
 Uranus, Mestni trg 11.
 z gramofoni in ploščami
 Fr. P. Zajec, Stari trg 9.
 s pohištvom
 Franc Škafar, Rimska cesta 16.
 prva špecialna, za rokavice in parfume
 O. Bračko, Dunajska cesta 12.
 Manufaktura na debelo
 Filip Pečenko, Dunajska cesta 6.
 s pisalnimi stroji
 The Rex & Co., Šelenburgova ulica št. 6.

modno blago in klobuki za moške
 Ivan Kunovar, Stari trg 10.

s živalnimi stroji
 Josip Petelin, Sv. Petra nasip 7.

s čevlji
 Aleksander Oblat, Sv. Petra c. 28.

manufakturna
 Schwab & Bizjak, Dvorni trg.

s špecijskim in kolonijalnim blagom
 Hinko Štancer, Dunajska c. 10.

z vsemi pisarniški potrebščinami in fino galanterijo
 Tičar A., Šelenburgova ulica 1.

z železnino in poljedelskimi stroji
 Zalta & Žilič, Gosposvetska c. 10.

s gramofoni in godbenimi instrumenti
 Rasberger, Sodna ulica.

živalnih in pisalnih strojev in koles
 Ivan Jax & sin, Dunajska c. 15.

s kolesi in živalnimi stroji
 Ig. Vok, Sodna ulica 7.

z železnino na debelo in drobno
 Breznik & Fritsch, Cankarjevo nabrežje št. 1.

s špecijskim in mešanim blagom
 Janko Bernik, Spodnja Šiška, Celovška cesta št. 79.

z delikatesami in prekajevalnica
 J. Chalupnik, Stari trg 19.

V Ptujju:
Gostilne
 Dostal »pri Zamorcu«
 Puschl, Aškercova ulica.
 Wagrndl, Prešernova ulica.
 Emeršič, »Društveni dom«

Kavarne
 »Evropa«, ulica vseh svetnikov.
 »Balkan«

Mesarji
 Lihl Alojzij, Slovenski trg
 Ignac Frankovič, Slovenski trg

Pekarije
 Vavpotič Anton.
 Fürtner.
 Horvatiček, Panonska ulica

Čevljarji
 Ivan Ratisnojnik.

Trgovina
 s kožami in usnjem, tovarna usnja
 Pavel Pirich.
 z usnjem, strojarna kož
 Josip Pirich.
 z manufakturno
 Fr. Iglj, na Bregu pri Pujju.
 s špecijskim blagom
 Mahalka & Korže.